

Η ΜΕΓΑΛΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΕΣ ΤΟΥ ΠΑΛΗΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

Η ΜΑΓΙΚΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΙΝΑΣ ΠΑΤΤΙ

Η Άδελίνα «πριμαντόνα» σε ηλικία τριών χρόνων! Η ιδιοτροπία της μικρής αείδου. Ένα «κρυφτούλι» με την περίφημη συνάδελφός της Μαριέττα Άλμπονι. Η πρώτη εμφάνισή της με την κούκλα της στην άγκαλιά. Ένα ανέκδοτο για το θρυλικό βήρρος της Άδελίνας. Η ψυχραιμία της μπροστά σ' έναν πελώριο και φαρμακερό σκερπίο των Τροπικών, κλπ. κλπ.

ζωή της Άδελίνας Πάττι, της μεγαλύτερης αείδου του περασμένου αιώνα, μοιάζει με την παραμυθένια ζωή ενός μαγικού αηδονιού. Καμιά άλλη καλλιτέχνης του παλαιού καιρού δεν θαυμάστηκε και δεν χειροκροτήθηκε απ' όλο τον κόσμο με τόσο έξαλλο ενθουσιασμό, όσο από τα πρώτα παιδικά χρόνια της ή εκπληκτική Άδελίνα. Φαντασθήτε μόνο, ότι σε ηλικία τριών χρόνων ήταν «πριμαντόνα»!...

Η Άδελίνα Πάττι γεννήθηκε στις 19 Φεβρουαρίου του 1843 στη Μαδρίτη. Μά δεν ήταν Ισπανίδα. Ο πατέρας της, ο τέτονος Σαλβατόρε Πάττι, ήταν Ιταλός κι η μητέρα της, η όμορφη Κατερίνα Κιέζα, ήταν από τη Ρώμη. Τι συμπληρωτική και τι αξέχαστη μορφή μητέρας αυτή η Κατερίνα Κιέζα! Πρώτη απ' όλους ανακάλυψε το εξαιρετικό, το θείο χάρισμα της φωνής που είχε η κόρη της κι άφοσιώθηκε με μιά άσπληστη λατρεία στην ανάπτυξή του, θυσιάζοντας αδιάφορα τη δική της σταδιοδρομία.

— Η Άδελίνα μου τὰ πήρε όλα! συνηθίζε να λήη χαμογελώντας στους στενούς φίλους της. Η Άδελίνα άρχισε να τραγουδά σε ηλικία τριών χρόνων. «Υστερα από τέσσερα χρόνια μπορούσε να «έκτελεση» όλες τις μεγάλες άριες από τις όπερες εκείνης της εποχής, από τον «Κουρέα της Σεβίλλης» ως το «Ελιέριο του έρωτος», από τον «Δόν Πασκουάλε», ως τους «Πουριτανούς», με μιά τέτοια ακρίβεια στον τόνο, καθώς και με μιά τέτοια εύκολια στις μεταπτώσεις της φωνής, που άφηνε κατάπληκτο το άκροατήριό της. Η οικογένειά της σ' αυτό το μεταξύ, μετατόπισε στη Νέα Υόρκη, όπου η Πάττι είχε μια προσφορά για ένα υπέροχο συμβόλαιο από τον ίμπρεσαρίο Στράκκους. Ο Στράκκους ήταν γαμπρός του τέτονου Πάττι, γιατί είχε παντρευτή την πρώτη κόρη του Άμέλια και δεν ήταν μόνο ίμπρεσαρίος, μά και μουσικός με μεγάλη πείρα στα ζητήματα της φωνής και του τραγουδιού. Αυτός λοιπόν είχε αναλάβει τη μουσική μόρφωση της κουριαδούλας του κι αυτός φρόντισε να κάνει γνωστό σ' όλο τον κόσμο το θαύμα της φωνής της.

Έκείνη την εποχή, τραγουδούσε στη Νέα Υόρκη η περίφημη Μαριέττα Άλμπονι, που μοιραζόταν με την επίσης περίφημη Λίντι, τις δόξες του μελοδράματος στο Νέο Κόσμο. Η Άλμπονι, λοιπόν, θέλησε μιά μέρα, από περιέργεια, να γνωρίσει τη μικροσκοπική συνάδελφό της και παρακάλεσε τον Στράκκους να την κάνει να τραγουδήσει μπροστά της. Η Άδελίνα ήταν ένα χαριτωμένο, ζωηρό και γλαστό κορίτσι, μά όπως όλα τὰ αξιολάτρευτα παιδιά, είχε κι αυτή τις ιδιοτροπίες της. Όταν λοιπόν της είπαν, ότι η όμορφη εκείνη κυρία που ήταν στολισμένη με πολυτελείς φιούμες και μ' ένα σωρό διαμαντικά, είχε πάει στο σπίτι τους για ν' άκούση τη φωνή της, η Άδελίνα δεν είπε ούτε ναί, ούτε όχι, μονάχα μ' ένα δειλό και ντροπαλό ύφος έξέφρασε την επιθυμία να παίξη λιγάκι «κρυφτούλι» με την όμορφη Μαριέττα Άλμπονι!

Η μεγάλη αείδου, όταν άκουσε την επιθυμία της μικρούλας Άδελίνας, ξεκαρδίστηκε από τὰ γέλια και δέχτηκε πρόθυμα να παίξη μαζί της σαν μικρό κορίτσι. Η Άλμπονι όμως ήταν πανύψηλη κι είχε αγγαλιματωδές σώμα. Μπορείτε,

λοιπόν, να φαντασθήτε πόσο κομική ήταν μιά τέτοια σκηνή. Η Άδελίνα κι η όμορφη κυρία άρχισαν να κυνηγιούνται από δωμάτιο σε δωμάτιο, να κάνουν άνω-κάτω το σπίτι και να διασκεδάσουν όλο τον κόσμο. Σιγά-σιγά όμως, τόσο η Άλμπονι, όσο κι ο Στράκκους, καταλάβαιναν, ότι το «κρυφτούλι» αυτό που κρατούσε κάπως υπερβολικά, δεν ήταν τίποτ' άλλο παρά μιά πρόφασι τής πονηρής Άδελίνας για να μη τραγουδήσει. Μά η Άλμπονι τότε τί έκανε; Περιμέναε μιά στιγμή να κρυφτεί η Άδελίνα κάτω από ένα κρεβάτι κι έπειτα πήγε και στάθηκε μπροστά και της είπε, ότι δεν θα την άφηνε να βγί πειά από εκεί κάτω, αν δεν της έδινε την ύπόσχεσι, ότι θα της τραγουδούσε άμέσως. Η Άδελίνα ωστόσο δεν της έδωσε καμιά άπάντησι. «Όλοι τους ο μπαμπάς, η μαμά, ο μάεστρος, ήταν ζαπλωμένοι καταγής, γύρω από το κρεβάτι και προσπαθούσαν να την πείσουν:

— Άδελίνα, έλα να τραγουδήσης...

— Άδελίνα, δεν ντρέπεσαι να δείχης ότι είσαι τόσο κακιά στην κυρία;

— Άδελίνα, άπόψε, για τιμωρία σου, δεν θα φάς φρούτο στο τραπέζι!...

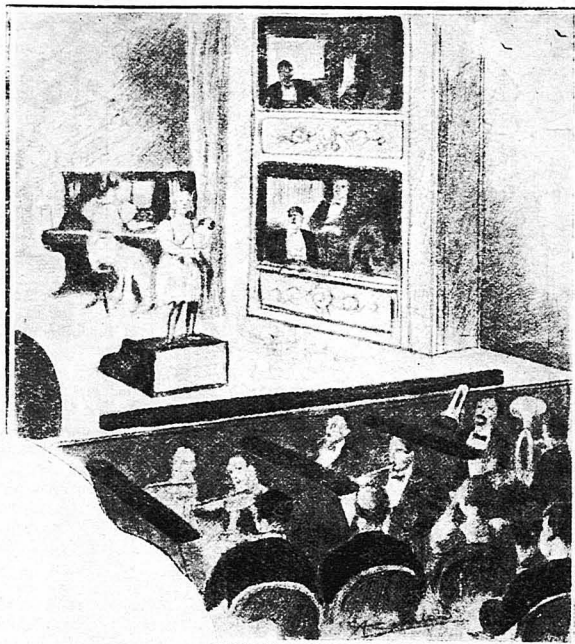
Μά η μικρούλα αείδου έξακολουθούσε να μένη κρυμμένη κάτω από το κρεβάτι και να μη δίνει καμιά άπάντησι. Κι άξαφνα, όταν ύστερα από λίγη ώρα άρχισαν όλοι να ύποχωρούν και να λύνουν την πολιορκία, άκούστηκε μιά νότα, μιά καθαρή, κρυστάλλινη, αίθερα νότα κάτω από το κρεβάτι. Ήταν η πρώτη νότα μιάς περίφημης ρωμάντσας... Η Άδελίνα εξαπλωμένη στο πάτωμα είχε άρχισει να τραγουδά με τη μαγική φωνή της και τελείωσε όλο το κομμάτι δίχως να κάνει καμιά λάθος. Αυτό το ύπερφυσικό κορίτσι ήταν τότε έξιμισυ χρόνων!

Η Άδελίνα διατήρησε σ' όλη της τη ζωή αυτές τις χαριτωμένες ιδιοτροπίες της κι αυτή την παιδική γοητεία της. Όταν έκανε την εμφάνισή της για πρώτη φορά μπροστά στο κοινό, κατά το 1851 στη Βοστώνη, μ' ένα μεγάλο κονσέρτο στο καλύτερο θέατρο της πόλεως, ένθουσιασε σ' άφάνταστο βαθμό τους Άμερικανούς άκροατές της με μιά χαρακτηριστική ιδιοτροπία της. Η αίθουσα ήταν γεμάτη κι η όρχηστρα έκτελούσε την «ούβερτύρ» όταν, τη στιγμή ακριβώς που έπρόκειτο να βγί στη σκηνή η μικρούλα Άδελίνα, βώρησε άπαραίτητο να πάρη μαζί της και την κούκλα της! «Όλα τὰ παρακάλια κι

η φοβέρες των δικών της δεν κατέληξαν σε κανένα άποτέλεσμα! Η Άδελίνα τους δήλωσε καθαρά, ότι δίχως την κούκλα της δεν θα έβγαине να τραγουδήση... Έκείνοι τότε είδαν, ότι έπρεπε να ύποχωρήσουν και την άφισαν να κάνει ό,τι θέλει. Η μικρούλα «βεντέττα» λοιπόν, που ήταν τότε όχτώ χρόνων, παρουσιάστηκε για πρώτη φορά μπροστά στο κοινό της ολόχαρη και με την κούκλα στην άγκαλιά της τραγούδησε με μιά καταπληκτική εύκολια τις πιο δύσκολες άριες του Ροσσίνι και του Μπελλίνι. Περιττό είνε τώρα να περιγράψη κανείς τη συγκίνησι και τον έξαλλο ένθουσιασμό των Άμερικανών άκροατών της...

Από κείνη τη μέρα, η Άδελίνα άρχισε να λαβαίνει αναρίθμητες προτάσεις απ' όλες τις Πολιτείες της Άμερικής. Όλες η μεγαλοπόλεις την ζητούσαν κι όλα τὰ θέατρα της προσέφεραν ηγεμονικές άμοιβές για κονσέρτα. Τόν ίδιο χρόνο λοιπόν, η μικρούλα αείδου άρχισε μιά μεγάλη «τουρνέ» στο Νέο Κόσμο που έμεινε ιστορική στα χρονικά του μελοδράματος.

Πριν κλείσει τα δεκατρία χρόνια, η Άδελίνα Πάττι είχε δώσει 300 κονσέρτα! Έκείνο τότε που είνε έκπληκτικό, δεν είνε

Η Άδελίνα Πάττι παρουσιάστηκε στο κοινό με την κούκλα της στην άγκαλιά της...

νε μόνο ή κρυστάλλινη διαύγεια της φωνής της, αλλά και ή αντίοχη της φωνής της, ή όποια άντι ν' άλλωιωθή με τά χρόνια, γινάτανε πιο καθαρή και πιο πλούσια. Η Πάττι είχε τό χάρισμα νά είνε προικισμένη με φωνή άηδονιο... Έκτός όμως άπ' αυτό, κι' ώς γυναίκα είχε αξιοθαύμαστη ψυχραιμία και θάρρος, που προξενούσε κατάπληξη. Αύτην την ψυχραιμία κι' αυτό τό θάρρος ή 'Αδελίνα Πάττι τά είχε από μικρό κορίτσι.

Κατά τη διάρκεια, παραδείγματος χάριν, μιάς «τουρνέ» στο Σαντιάγο της Κούσας, έτους ένα θράδυ, την ώρα που τραγουδούσε σ' ένα θέατρο κατάμεστο από κόσμο, νά γίνη ένας σεισμός. Η 'Αδελίνα, λοιπόν, όχι μόνο δεν έλασε τό θάρρος της, αλλά ελέπητας τον κόσμο νά σηκώνεται τρομοκρατημένος από τη θέσι του, φώναξε δυνατά με την κρυστάλλινη φωνή της:

—'Ηουχάστε, κύριοι... Δέν υπάρχει πειά κίνδυνος...

Ό κόσμος τότε, βλέποντας εκείνο τό γελαστό κορίτσι νά στέκεται ψυχραιμιά τη θέσι του, έλασε άμέσως τον πανικό του και ξανακάησε για ν' ακούση πάλι τό τραγουδι του...

Άλλη μιά φορά στην 'Αθάνα, ξυπνώντας ένα πρωί, είδε τό μαύρο ύπηρέτη που έμπαινε εκείνη τη στιγμή στον κοιτώνα της κρατώντας τό πρόγευμά της, νά στέκεται άξαφνα στη μέση του δωματίου με μια έκφρασι άπεριγρήπτου τρόμου στο πρόσωπό του. Η 'Αδελίνα τότε κύτταξε γύρω της κι' είδε πάνω στις κουβέρτες του κρεβάτιού της και λιγάκι πιο πέρα από τό γυμνό μπράσου της έναν από εκείνους τους πελώριους σκορπιούς των τροπικών που εβρίουν πάντα τό θάνατο με τό φαρμακερό δάγκωμά τους! Η μικρούλα άοιδός κατάλαβε άμέσως, ότι άέκανε την παραμικρή κίνηση ήτανε χαμένη και με μιά έκπληκτική ψυχραιμία περίμενε ώς ότου ο μαύρος ύπηρέτης άπόθεσε τό δίσκο με τό πρόγευμα και σκότωσε μ' ένα ματαστούνι εκείνον τον πελώριο σκορπιό. 'Ετσι ψυχραιμιά και θαρραλέα ήταν σ' όλη της τη ζωή ή Πάττι.

Όταν έγινε δεκατριών χρόνων, οι γονείς της κι' ο μαέστρος της άποφάσισαν νά μή της όργανώσουν πειά κανένα άλλο κονσέρτο και νά εφροντίσουν νά την ετοιμάσουν για τη δεύτερη φάσι της καλλιτεχνικής σταδιοδρομίας της: για τό μελόδραμα.

Η 'Αδελίνα όμως δεν ήταν πάντα υπάκουη κι' ύπομονετική μαθήτρια. Καμιά φορά δεν ήθελε νά μάθη ένα μουσικό κομμάτι και παρατάσσε άμέσως από μέση τό μάθημα για νά πάη νά κλειστή στο δωμάτιό της. Ό άδελφός της τότε που την συνόδευε στο πιάνο, άοχιζε νά ξαναπαίξη ύπομονετικά μιά, δυό, τρείς φορές την πρώτη εράσι της όριας που δεν άδρευε στην 'Αδελίνα. Στην τέταρτη, στην πέμπτη επανάληψη, μιά κρυστάλλινη εωνή του άπαντούσε από μακριά, σαν ήχώ: 'Ήταν ή 'Αδελίνα που τραγουδούσε τό μοτίβο άπ' τό δωμάτιό της! 'Επειτα, σιγά-σιγά, εκείνη ή θεία φωνή έρχόταν όλο και πιο κοντά και τέλος ή 'Αδελίνα έμπαινε πάλι στη σάλα, εξακολουθώντας νά τραγουδάη και πήγαινε νά σταθή κοντά στο πιάνο για νά τελειώση την όρια της... Δυό μέρες ήταν αρκετές για αύτην για νά μάθη τό δυσκολότερο κομμάτι.

Τό περίεργο τώρα είνε ότι ή 'Αδελίνα «νεμπουτάρισε» στην όπερα μ' ένα μελόδραμα που δεν τό ήξερε. Μιά μέρα ο τενορός Ματιέ παρακάλεσε τον Πάττι νά του δώση την κόρη του για τη 'Λουκία» του Λαμμερού.

—'Η 'Αδελίνα δεν ξέρει τη 'Λουκία», του άπάντησε ο Πάττι. Μά μή σε νοιάζει, θά τραγουδήση!...

Κι' αλήθεια, μέσα σ' τρείς μέρες, ή 'Αδελίνα ήταν έτοιμη κι' έκανε τό «νεμπουτό» της στο μελόδραμα στις 16 Δεκεμβρίου του 1860 με μιά κολοσσιαία έπιτυχία...

Έδώ τελειώνει ή παραμυθένια ιστορία του μικρού άηδονιο, που τραγουδούσε ώς τότε από τη φωνή του. Από τη μέρα εκείνη, τό θεός άήδωνι άνοιξε τά φτερά του και πέταξε για νά γνωρίση τό κόσμο. Η 'Αδελίνα λοιπόν άρχισε από τό 1860 μιά καινούργια ζωή γεμάτη θριάμβους. Στο Παρίσι, στο Λονδίνο, στο Μιλάνο, στην Πετρούπολι, στη Μαδρίτη, τό κοινό της τη χειροκροτούσε μ' έξαλλο ένθουσιασμό και γέμιζε κάθε θράδυ τη σκηνή του θεάτρου με λουλούδια.

Η 'Αδελίνα Πάττι παντρεύτηκε τρείς φορές. Τό 1868 έκανε τον πρώτο γάμο της με τον ύποκόμητα Λουί Σεμπασιάν Ροζέ ντε Κασουζάκ, ύπασιτιστή του Ναπολέοντος Γ'. 'Υστερα από είκοσι χρόνια τον χώρισε και παντρεύτηκε τον τενορό Νικολί. Όταν δέ πέθανε ο δεύτερος άνδρας της, ή 'Αδελίνα παντρεύτηκε τό 1898 τό θαθύλουτο Σουηδό θαράνο Σέντερ-στρομ κι' έγκατέλειψε πειά την όπερα για νά έγκατασταθή σ' ένα βασιλικό πύργο της στην 'Αγγλία, όπου πέθανε σε ηλικία άγδονταξέη χρόνων...

Η 'Αδελίνα Πάττι, όπως είπαμε, ήταν τό μαγικό άηδόνι του μελοδράματος κατά τον ΧΙΧ αιώνα.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

—Ό πρίγκηψ της Ουαλλίας, ο όποιος, όπως ο πάππος του 'Εδουάρδος Ζ', λαοσάρει την άνδρική μόδα στο Λονδίνο, συνιστά τώρα τό «πράσινο χρώμα».

—'Είνε τόσο μοντά και τόσο πένθιμα όλα τά πράγματα στην 'Αγγλία, λέγει, ώστε πρέπει οι άνθρωποι νά ντώνονται με άνοιχτά, χαρούμενα χρώματα κι' άπ' όλα τά χρώματα τό πράσινο είνε τό πιο χαρούμενο.»

—'Η τελευταίες στατιστικές, φέρνουν την 'Ιαπωνία ως κατέχουσαν τό ρεκόρ των γεννήσεων.

—Γεννιούνται κάθε χρόνο 2.182.743 παιδιά στην 'Ιαπωνία, δηλαδή 4 σε κάθε λεπτό της ώρας!...

—Κάι νάι μὲν μεγάλη έπίσης είνε και ή θνησιμότης εκεί, γιατί πεθαίνουν 1.174.875 άνθρωποι τό χρόνο, αλλά περισσεύει κάθε χρόνο παραπάνω από ένα έκατομμύριο νεοφωτιστών ύπάρξεων.

—'Είχην άδικο, λοιπόν, σχετικώς οι παλαιότεροι που φοβόντουσαν τον κίτρινο κίνδυνο;

—Ό Λέων Νεωντέ, ο βασιλόφρων Γάλλος δημοσιογράφος και πολιτευτής που άναστατώνει κάθε τόσο τό Παρίσι με τις διαδηλώσεις του ύπέρ της μοναρχίας και τις έπιθέσεις του εναντίον της Δημοκρατίας, έγραψε τελευταίως ένα μυθιστόρημα με θέμα τό σατυρικό ποιητή Ραμπελάι.

—Ό Πάπας Πίος ΧΙ κατανίεται και με την άστρονομία.

—Τώρα τελευταία έπεσκέφθη τό 'Αστεροσκοπείο του Βατικανού και έκαμε με τό τηλεσκόπιο πολλές παρατηρήσεις επί του πλανήτου της... 'Αφροδίτης.

—'Ενας Πάπας νά κυττάξη με τά κυάλια την 'Αφροδίτη; Σκάνδαλον!...

—Στην Πορτογαλία τελευταίως έψηφίσθη ειδικός νόμος που τιμωρεί έκείνους που παρακολουθούν και πειράζουν στο δρόμο τις γυναίκες.

—Ό νόμος αυτός που έτοιχοκόλληθη από την Κυβέρνησι σ' όλους τους δρόμους της Λισαβώνας, λέγει:

—'Απαγορεύεται άυστηρώς ν' άπευθύνη τις τον λόγον εις τον δρόμον προς άγνώστους του γυναίκα. 'Απαγορεύεται νά τις προσβάλλη, νά τις πειράξη ή νά τις έμποδίξη την έλευθέραν κυκλοφορίαν, άπευθύνων φράσεις προσβλητικές ή ειρωνικές ή κίνυμων άσέμιμους χειρονομίας ή παρακολουθών αυτές. Οι παραβάται τιμωρούνται με πρόστιμον έκατόν σκούδων, καταθλιτέον άμέσως.»

—'Η άγάπη των 'Αμερικανών προς τον Πρόεδρον των κ. Ροζβέλτ εκδηλώσαν όχι μόνον με λόγους, αλλά και πρακτικώτερον.

—Τού στέλλουν π.χ. καθημερινώς πλείστα δώρα.

—Κάι νά τί δώρα έλασε, παραδείγματος χάριν, την 1ην 'Οκτωβρίου: 'Εναν τόνο κόκκινο ξυνολάχανο, έναν άσακό ζωντανό, ηλικίας 30 ετών και θάρους 21 λιτρών, ένα όλογο, μια μπιτλία μπύρα ύψους 2 μέτρων περίπου, ένα όλιμπου με τις ύπογραφές όλων των κατοίκων μιάς πόλεως, ένα άγγλικό τοσπαόσκυλο, ένα σκυλι μπουλντόκ, ένα νορβηγικό λυκόσκυλο, μια κάσα γεμάτη μπιτλίες εκλεκτής σαμπάνιας, μια όλογονουβρα για γούβρι, ένα κέικ καμαμένο από 96 αυγά, ένα κάρρο μηλά και άλλα μικρότερα δώρα.

—'Ενας 'Αγγλος περιηγητής, ο όποιος έξερεύνησε τελευταίως την 'Αφρική, άναφέρει ότι υπάρχουν ακόμα πολλές φυλές άγρίων που λατρεύουν για θεούς τά φείδια, τά μεγάλα ιδίως μη δηλητηριώδη φείδια, τά λεγόμενα «Πύθωνες».

—'Αν κανείς σκατώση ένα τέτοιο φείδι, τον καίνε ζωντανό ως ιερόσυλο!

—Μιά φτωχή γυναίκα στο Σάν Ρέμο, θέλοντας νά μάθη ραπτική στο κοριτσάκι της, άγόρασε μιά παλιά ραπτομηχανή από τό δημοκράτηριο.

—'Επειδή δέ ήταν λίγο σκουριασμένη, την εξεβίδωσε για νά την λαδώση και τότε είδε πως τό κούφωμα του τροχού της μηχανής ήταν γεμάτο χαρτονομίσματα, έκατό χιλιάδες φράγκα περίπου!

—Ποίος ξέρει ποιά γρηά τοιγκούνα έπαραγέμισε με τις οικονομίες της τον τροχό της παλιομηχανής!

—'Ενα όλλαδικό εντυοστάσιο για πίτες έγκαινιάσε ένα πρωτότυπο άύστημα ρεκλάμας.

—Δίνει στις πίτες τό σχήμα του προσώπου διαφόρων γνωστών και διασήμων προσώπων όλων των χωρών που συνηθίζουν νά καννίζουν πίτα.

—'Ετσι κατεσκευάσθησαν πίτες που παριστάνουν τό Γάλλο πολιτευτή κ. 'Ερρίο, τον 'Αγγλο πρωθυπουργό κ. Μάκ Ντόναλντ κι' άλλους.

Ο ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ

Τό Λαχείο «Μπουκέτου» — «Οικογενείας» είνε τό ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΟ όλων. Στην κληρώσι του θά συμμετάσχουν στην 'Επιτροπή και αντιπρόσωποι εξ όλης της 'Ελλάδος: Τό Αιγίο της Θεσσαλίας, την Στερεά, την Πελοπόννησο, τό Αιόλιο, την 'Επίννος.

Οί κ. κ. αντιπρόσωποι των επαρχιών θά ταξειδέψουν και θά διακρίνουν στην 'Αθήνα με έξοδά μας!...